

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

STŘEDNÍ ŠKOLA
GRAFICKÁ BRNO

Typografie

9. Bezserifová písma

www.ssgbrno.cz

Vytvořil:
Mgr. Milan Heroudek

Střední škola grafická Brno
Šmahova 110, 627 00 Brno

Interaktivní metody zdokonalující edukaci na SŠG Brno
CZ.1.07/1.5.00/34.0538

Typografie

DUM číslo: 9
Bezserifová písma

Škola	Střední škola grafická Brno
Ročník	1. a 2. ročník (SOŠ, SOU)
Název projektu	Interaktivní metody zdokonalující proces edukace na SŠG Brno
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0538
Číslo a název šablony	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Autor	Mgr. Milan Heroudek
Tematická oblast	Typografie
Název DUM	Bezserifová písma
Pořadové číslo DŮM	09
Kód DŮM	VY_32_INOVACE_09_TYP_HE
Datum vytvoření	5. října 2013
Anotace	Prezentace seznamující žáky s klasifikací bezserifových písem.

Pokud není uvedeno jinak, je materiál z vlastních zdrojů autora.

5.0.0.0 Lineární písmo bezserifové statické (grotesky)

- * patří mezi ně grotesky 19. století + moderní modifikace
- * vychází z kresebné (statické) antikvy
- * stínování je podle svislé osy, šířkové proporce nejsou diferencované
- * univerzální použití

Příklady podskupin:

5.1.0.0. Lineární písmo bezserifové statické, grotesk.

(má šikmo zakončené otevřené tahy u minusek „a“, „c“, „e“ a „s“; minuska „g“ je obvykle jednobříšková).

5.2.0.0. Lineární písmo bezserifové statické, neogrotesk (novodobá modifikace; zakončení otevřených tahů je důsledně vodorovné; střední výška písma je zvětšená).

Aa

5.0.0.0

Akzidenz Grotesk

Lineární písmo bezserifové statické, grotesk.

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

Helvetica

Lineární písmo bezserifové statické, neogrotesky.

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

Univers

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

6.0.0.0 Lineární písmo bezserifové konstruované (grotesky)

- * vznikají s konstruktivismem ve 20. letech 20. století
- * maximální odklon od písmařské tradice
- * konstrukce do geometrických tvarů (čtverec, kruh...)
- * kresba znaků bez stínování
- * akcidence, rozsáhlé texty

Příklady podskupin:

6.1.0.0. Písmo odvozené ze čtyřúhelníku (šířková proporce není diferencovaná).

6.2.0.0. Písmo odvozené z kruhu (šířková proporce je diferencovaná)

6.3.0.0. Písmo odvozené z jiného geometrického tvaru (šířková proporce není jednotná).

6.0.0.0

Eurostile

Písmo odvozené ze čtyřúhelníku.

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

Futura

Písma odvozená z kruhu.

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

Avant Garde Gothic

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

7.0.0.0 Lineární písmo bezserifové dynamické (grotesky)

- * velká vazba na renesanční antikvu
- * šířková proporce je diferencovaná
- * mírné stínování tahů

Příklady podskupin:

7.1.0.0. Písmo s kolmou osou
(šířkové proporce nejsou příliš výrazné).

7.2.0.0. Písmo s nakloněnou osou

(výrazná diferenciacie v šířkových proporcích; písmové znaky jsou vyvažovány podle doleva nakloněné osy).

7.0.0.0

Antique Olive

Písmo s kolmou osou.

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

Frutiger

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

Gill Sans

Písmo s nakloněnou osou.

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

8.0.0.0 Lineární antikva (groteskantikva)

- * sloučení antikvových a bezserifových kresebných prvků
- * šířková proporce je diferencovaná, rozdíly v tloušťce tahů nepatrné
- * ukončení tahů patrným rozšířením = skryté (jemné) serify, či mírnými rozšířeními

Příklady podskupin:

8.1.0.0. Lineární antikva s jemnými serify (malé, jemné rovné serify bez náběhů, kresbu znaků jen opticky ukončují).

8.2.0.0. Lineární antikva se skrytými serify (tahy s malými rozdíly v tloušťce jsou zakončeny výrazným rozšířením – skryté serify).

8.3.0.0. Lineární antikva s rozšířenými koncovými tahy (kontrastní tahy zakončené rozšířením, které však nedosahuje velikosti skrytých serifů).

8.0.0.0

COPPERPLATE

Lineární antikva s jemnými serify.

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

Friz Quadrata

Lineární antikva se skrytými serify.

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

Optima

Lineární antikva s rozšířenými koncovými tahy.

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

Použitá literatura:

BERAN, Vladimír a kolektiv. *Typografický manuál: aktualizovaný*. V. vydání. Praha: Kafka design, 2007.